

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רה"ק ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת ואתחנן – נחמו

בס"ד, עש"ק פרשת ואתחנן
יא אב תש"פ – שנה י"א גליון תק"כ

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת			
ירושלים	7:01	8:15	8:53
בני ברק	7:16	8:18	8:50
ניו יורק	7:53	9:10	9:22
מונטריאל	8:04	9:21	9:33
נא לשמור על קדושת הגליון			

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וְעַבְדְּתֶם שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וְאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא יִדְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֵאָכְלוּן וְלֹא יִרְחֹן.
וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת הוֹי"ה אֱלֹהֵיךָ וּמִצֵּאתָ כִּי תִדְרָשְׁנֵנוּ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ (ד כח-ט).

שאמרו חז"ל במסכת תענית (י:.) למה נמשלו דברי תורה למים, דכתיב 'הוי כל צמא לכו למים' (ישעיה נה א), לומר לך מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפילה, ועי"ז הוא יכול להגיע לבחינת עי"ז שהוא עין החיים וחי לעולם שהוא שלימות התורה תורה לשמה, ולא מתורה של עין הדעת טוב ורע שהוא תורה שלא לשמה, ואז יהיה האותיות התורה הנקראת זאבן בשלימות, בבחינת 'אבן שלימה יהיה לך' (דברים כה טו).

אבל האיש שהוא לא יראון בתורה, כמש"כ (ישעיהו ל ב) 'זהו עניןך ראות את מורדך', זלא ישמעון ג"כ בתורה, כמו שאומרים חז"ל בקידושין (כב:.) און ששמעה קולי על הר סיני, זלא יאכלון ג"כ בתורה, כי אכילה הוא לפעמים פירוש לשון לימוד, כי התורה היא בחינת לחם כמו שכתוב (משלי ט ה) 'לכו לחמו בלחמיו', זלא ירחין הוא ג"כ על תורה, כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין ג:.) שמישיח מורח ודאין. שארבע דברים אלו מרמזים על מי שאינו לומד לשמה באהבה בד' חלקי התורה שהם פרד"ס, ואם כל הד' חושים שלו, שאז הוא פוגם ח"ו בשרוש של הד' עולמות אבי"ע שהם מושרשים בד' עולמות העליונים אח"פ ובעינים, שמשם נמשכים ונתפשטו ד' חלקי התורה, כמבואר בכתבי מרן האר"י הקדוש (ספר הגלגלים פרק סח).

ועי"ז אומר התורה זבקשתם משם את' היינו שיבקש ויחפש בתוך לימוד התורה שהוא בחינת א"ת אותיות התורה, את 'הוי"ה אלהיך' שיעסוק בתורה לשמו יתברך, ועי"ז זמצאת' את השכינה, שישרה עליך השכינה הקדושה.

וכל זה הוא רק עי"ז כי תדרשנו בכל לבבך בחינת תשובה עילאה, בחינת בינה, כמ"ש בפתח אליהו (תיקו"ז יז) בינה לכא, ובה הלכ מבין. שהוא תשובה עילאה, זבככל נפשך הוא מסירות נפש בחינת תשובה תתאה, כדי שלא יהיה זלרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי' (תהילים נ טו), ועי"ז יהיה לימוד התורה בשלימות, ובה יקרב את הגאולה השלימה, וישרה הקב"ה שכינתו בישראל בב"א. רעוא דרעיון תשס"ד לפ"ק

והנה עיקר עסק התורה הוא רק עי"ז שלומד במסירות נפש, כמו שאמרו חז"ל (ברכות סג:) אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה. וכמו שאמרו במסכת אבות (פ"ז מ"ד) כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל.

וזהו שכתוב כאן 'כי אבד תאבדון מהר מעל הארץ' כי הארץ הוא בחינת השכינה, ובפרט ארץ ישראל שכתוב בה 'ארץ אשר הוי"ה אלהיך דרש אתה תמיד עיני הוי"ה אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה' (דברים יא יב), שע"ז שעוזבים את התורה אתם תאבדון את הארץ שהוא השראת השכינה, ועי"ז אתם דוחים את קץ הגאולה גאולת השכינה, וזהו 'הפיץ הוי"ה אתכם בעמים' כי והפיץ בנ"ג כמנין ק"ץ, שע"ז אתם דוחים את קץ הגאולה.

וזהו כוונת הבעל"המורים שפירש חז"ל: זעבדתם שם אלהים ואינו אומר אלהים אחרים כמו בכל מקום, רמו ישראל שבחוצה לארץ עובדי ע"א במהרה הם (עי"ז ה) ע"כ. וי"ל הכוונה בזה, שבחז"ל העבודה היא בגבורות בחינת אלהים, שהיא עבודה ביראה, וכן הלומד שלא לשמה היא העבודה בבחינת גבורה, כי אינו לומד באהבה לשמו יתברך, לתקן עולם במלכות שדי, משא"כ בארץ ישראל שהשכינה היא באתגליא, העבודה היא ברחמים בחינת הוי"ה 'ארץ אשר הוי"ה', שהיא עבודה באהבה ולשמו יתברך.

זלכן יש לפרש זעבדתם שם אלהים היינו מי שהוא בחז"ל או שלומד שלא לשמה, עי"ז הוא עובד את השם יתברך במדת הגבורה, או הוא צריך להמשיך עליו מעשה ידי אדם עי"ז זאבן היינו כי מספר מעשה הוא בנ"ג של"ם מ"ה, לרמו שצריך להשלים את עצמו בשם מ"ה, שהוא בנ"ג אד"ם שהוא מספר שם הוי"ה במילוי אלפי"ן, היינו שצריך להמשיך עליו אלופו של עולם שהוא שם התיקון, וגם מ"ה הוא בחינת ענוה, כמ"ש זנחנו מה' (שמות טו ז), היינו שע"ז שלומד בענוה ושפלות הרוח ולא ח"ו להתנאות שלא לשמה, מתקיים בו התורה, כמו

צריך להבין למה מפרט התורה ארבעה חושים לא יראון ולא ישמעון וגו', הרי אם הם עי"ז ואבן ממילא אנו יודעים שאין להם את ארבעת החושים של לא יראון וגו'.

והנראה לומר דהנה כאן מדבר התורה מגלות בני ישראל שגלו בין אומות העולם, כמ"ש בתחלת הפרשה 'כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ', והנה סיבת העיקרית למה גלו בני ישראל, משום שעזבו את עסק התורה הקדושה, כמ"ש חז"ל במסכת בבא מציעא (פה), אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (וימרו ט י"א) 'מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ' דבר זה אמרו חכמים ולא פירשוהו, אמרו נביאים ולא פירשוהו, עד שפירשו הקדוש ברוך הוא בעצמו, שנאמר 'ויאמר ה' על עזבם את תורת אשר נתתי לפניהם'.

והטעם משום שכל קיום העולם הוא רק עי"ז שבני ישראל יעסקו בתורה, כמ"ש (שם לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת', והרי כל בריאת שמים וארץ היה בשביל שבני ישראל יקבלו את התורה, כמו שאמרו חז"ל במסכת שבת (פה) אמר חזקיה, מאי דכתיב 'משמים השמעתה דין ארץ יראה ושקמה' וכו' (תהלים עו ט), אלא בתחילה יראה ולכסוף שקמה, ולמה יראה וכו', יום הששי ה' יתירה למה לי, מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם, אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין, ואם לאו אני מחזיר אתכם לתהו ובהו עי"ש. והסיבה בזה משום שכל בריאת שמים וארץ נבראו עי"ז כ"ב אותיות התורה, כי הרי התורה קדמה לעולם (פסחים נד). וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נה) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ.

והנה עיקר השראת השכינה הוא עי"ז עסק התורה, כמ"ש חז"ל (אבות פ"ג מ"ו) עשרה שיושבין ועוסקין בתורה, שכינה שרויה ביניהם וכו'. וכן עיקר השראת השכינה היתה בקדש הקדשים בין שני בדי הארון אשר שם שני הלוחות הכתובים באצבע אלהים, כי רק עי"ז אורייתא וקוב"ה וישראל חד הוא (זוהר ח"ג עג), בא השראת השכינה לעולם.

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּהוֹי"ה אֱלֹהֵיכֶם תִּימָם בְּלִבְכֶם הַיּוֹם (ד.)

וממורי הקדוש החיה מלובין נשמתו ערך, שמעתי פירוש על הפסוק ואתם הדבקים בהויה אלהיכם חיים כולכם היום כלומר אותן הדבקים בתלמיד חכם (כתובת ק"א): יכול הת"ח להעלותם, אבל אותן המתלוצצים מת"ח, והת"ח נבזה בעיניו וגדולה השנאה ששונאים אותנו, בודאי אין בכח ת"ח להעלותם במסירות נפשם.

זכרון דברים דף לה מרבינו אלכסנדר מקאמרנא

יָאֵה לְמִדְתֵּי אֲתֶכֶם חָקִים וּמִשְׁפָּטִים פְּאֲשֵׁר עֲנִי הוֹי"ה וְגו' (ד.)

דרשו חז"ל (תניגה ג.) מה אני בתנאם אף אתם נמי בתנאם ע"כ. א"כ לפי זה קשה כמה יכולים להתפרנס עצמם התלמידי חכמים, וכן מלמדי תנוקת כשאסור להם לתנות מזיו תורתם, לזה טוב להמלמד תנוקת להדריך את תלמידיו בדרך ארץ, היינו שידעו האך לדבר עם כל אדם בדרך ארץ ולא בעזות מצח, וכיוצא בזה הרבה עניני דרך ארץ שיש להמלמד תנוקת ללמד תכלית דרך ארץ, ועבור זה רשאי הוא לקבל שכר.

זקן ביתו פ"ב מ"ב א"ש י"ט מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הוֹי"ה אֱלֹהֵינוּ הוֹי"ה אֶחָד (ו.)

היינו כדברי חכמו"ל (ברכות ג.): שמע ישראל ד"א ד' אחד, זו קריאת שמע של רבי יהודה הנשיא. ולכאורה מדוע של רבי יהודה הנשיא. ואמרתו לפרש בס"ד כי שמע ישראל ד"א ד' אחד מרומנו וא"ו סדרי משנה, היינו שמע הוא ורעים, שהיא אמונה (שבת לא.), אמונה הנשמע מפה לאוזן מאברהם אבינו ע"ה ראש למאמינים. ישראל מועד, כי ע"י ישראל מקדשים מועדים בבית דין, ולכן אומרים מקדש ישראל והזמנים, הויה מרומנו לסדר נשים, כי איש ואשה שכינה שרייה בנייהם, י"ה מן איש, ו"ה מן אשה, (ברש"י סוטה יז.), אלהינו הוא נויקין כי הדין נקרא אלקים כנודע, הויה מרומנו על קדשים, כדברי הויה"ק דהכנים היו מכוונים בשעת הקרבת הקרבנות כן לשם הויה, אחד טהרות, מי יתן טהור מטמא הלא אחד (איוב ד ד), וזה מרומנו ב' תיבות של שמע ישראל ד"א ד' אחד וקריאת שמע של רבי יהודה הנשיא שהוא חיבר וא"ו סדרי משניות.

בית אבות ע"ה מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּהוֹי"ה אֱלֹהֵיכֶם תִּימָם בְּלִבְכֶם הַיּוֹם (ד.)

ידוע שיש ארבע יסודין בגוף בר נש, אש מים רוח עפר, אשר ממנו נמשך כל מדות טובות ורעות, כמבואר בשער הקדושה לרח"ו, יסוד האש, גאון וכעס. מים, תאות וטענונים רעים. רוח, הוללות והתפארות. עפר, עצבות ועצלות. ועליהם ממונה עון משחית אף חימה (זה"ק ח"ב מא.).

וכשארם זוכה להפכם לטוב, לאש גבוה לאהבה בתענונים (שיר השירים ו ד.), 'בה' תתהלל נפשי' (תהלים לד ג.), לעצוב על עונות, ולהתעצל בעבירה, ולדקדק איזה מצוה ואיזה עבירה, כי רשע גמור נואף ובעל תאוה, יותר טוב מן המלכין פני חברו כרבים, המלשין ומבוזה תלמיד חכם, שהוא נקרא אפיקורס, שאין לו חלק לעולם הבא (סנהדרין צט:), ולא עוד אלא שזה הרשע יודע שהוא רשע, ומתאנח על זה, ויש לו לב נשבר, והצר הצורך הזה המתגרה בצדיקייא, נעקר מן העולם הזה ומן העולם הבא בלי תשובה וחרטה. ולכן בני העיקר הוא מדות טובות, עד שיתקדשו הארבע היסודות לטוב, ושורה עליהם ארבע מלאכים, מיכאל גבריאל רפאל נוריא"ל, שהם במספר השוה א"ש מ"ם ר"ח עפ"ר, שהם מקדשין היסודות דבר נש.

ומבואר בוהר (שם), נחתין עמיה ד' מלאכים כו', חד מיכאל בזכות אברהם, גבריאל בזכות יצחק, נוריא"ל בזכות יעקב, רפאל בזכות אדם קדמאה, ומספר אברהם מיכאל, יצחק גבריאל, יעקב נוריא"ל, רפאל אדם' במספר שלש עשרה פעם מו"ל, שלש עשר פעם מד"ה שבאמת (י"ג פעם מו"ל עם י"ג פעם מד"ה הם מכוון מיכאל אברהם וכו'). אע"פ שאדם נולד תחת מזל ומדה, שנוטה לדע לכעס ולגאווה ולחמימות הרע, יכול להמשיך על ידי זכות אבות לכפות המזל, ושם הנורא הויה שורה על האדם, שמקדש ארבע יסודות שלו, כמבואר בוהר, ובשער הקדושה.

ולכן מספר הפסוק ואתם הדבקים בהויה אלהיכם חיים כולכם היום' מספר השוה 'אש מים רוח עפר' עם שם הקדוש הויה, כשארם זוכה לזכך מדותיו באמת, שורה עליו שם הקדוש, עם ארבע מלאכים מיכאל גבריאל נוריא"ל רפאל, מספר הפסוק, ואי אפשר לאדם להיות דבוק באלהיו באמת, אם לא בזיכור מדותיו, לסבול כל הרעות ולקבלם באהבה ובשמחה.

נתיב מצוותך נתיב החיים שכל ד' אות ב מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הֲהִיא הַטּוֹבָה וְהַלְבַּנּוּן (ג.)

נותן לבני ישראל לאחוזו' (דברים לב טז). 'כי מנגד תראה את הארץ, ושמה לא תבוא אל הארץ אשר אני נותן לבני ישראל' (שם טז). א"כ לפי זה היאך היה משה רבינו אומר כאן אעברה נא ואראה את הארץ הטובה, הרי הוא היה רוצה לבוא שם ממש, ולא בראיה בעלמא, אלא כאן מיירי כמו שכתבתי, שמיירי שמושה היה רוצה שתהיה הגאולה השלמה, ולא יחרב בית ראשון ושני, ולא יהיה הגלות הארוך הזה, לזה דייק ואמר כאן הארץ הטובה היינו שיהיה מעתה אחר כל הביורור הטוב, ויתעלה הקדושה למעלה למעלה, והקליפות יפלו למטה בלי תקומה לעולם, כמו שיהיה ממש לעתיד לבוא בימי משיח צדקנו. וזהו שאמר הכתוב הקדוש ואראה את הארץ הטובה דייקא, בלי שום תערובת כלל, אבל לא היה רוצה דייקא לבוא, כי במילא כשיהיה נמתק בקשה זו, היה בא לארץ ישראל, והבן.

'בן ביתי' ח"ב דף ה מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

אלהים של בינה, שממש הוא ראשית שם אלהים, ומלכות ג"כ נקראת אלהים, כנודע. והוא החר מלכות ובינה. הטוב אין טוב אלא צדיק, היינו צדיק עליון של חכמה, וצדיק תחתון של ת"ת ו"א קדישין. וזהו הטוב הזה שהוא ת"ת. והלבנון לובן העליון, לובן החכמה. והוא היחוד בשלמות כל ד' אותיות הויה"ה ב"ה, או"א תו"מ. והוא תפלת משה רבינו שיעבור תפלתו להיכל הפנימי. ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן. היינו אחר הירדן, ולא יהיה עוד שום גלות, אלא שיהיה עתה ג"כ החר הטוב הזה והלבנון לובן החכמה, שיתלכז על העונות והחטאים של ישראל, והבן.

ויש להקשות מהו שאמר משה רבינו ואראה את הארץ הרי הקב"ה ג"כ אמר למשה שיראה את הארץ כדכתיב 'ויאמר ה' אל משה עלה אר הר העברים הזה וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל (במדבר כו יב). וכן כתיב 'עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני

כלומר, כאן התחיל משה רבינו להתפלל שתהיה הגאולה השלמה, ולא יהיה שום גלות לעולם, לא ביון ולא בבבל ולא באדום, כי ראה כמה צרות רבות שיעברו על ישראל ר"ל. לזה אמר בקשה להשי"ת שהוא רחום ותנון אעברה נא שהיא תפלה שיעבור התפלה שלו, שהוא מתפלל עתה עבור כל כללות ישראל, שתהיה הגאולה השלמה, שיעבור התפלה הזו עד היכל הפנימי, כדי שלא יוכל שום מקמרג וחיצונים וקליפות לעכב תפלתו, לזה ביקש שיעביר את תפלתו מהם. ואם לא יהיה שום מקמרג, או בודאי אני נענה בתפלתי, ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן כנודע שירדן הוא דינים תקיפין של הגלות, לזה ביקש שיהיה עתה הגאולה השלמה, גאולה זו שתהיה אחר כל הדינים. וזהו אשר בעבר הירדן בקשתי שאני אראה עתה את הארץ אשר בעבר הירדן, ולא יהיה עוד שום גלות.

החר הטוב הזה והלבנון כלומר החר, ה' ראשונה הוא ה' עלאה, בינה, וד' שניה הוא מלכות, ור' הוא שם

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

שמע ישראל הוי"ה אלהינו הוי"ה אלה (דברים ו ד)

וזהו כלל גדול. אין דבר שיבטל השגה ודביקות ויחודים כמו הכעס, והוא הדין להקפדה, כי כל המקפיד אינו יכול להשיג השגה, אם לא שיעשה תשובה נכונה. וכפי שיתרחק מן הכעס והקפידא בלב שמת, כך יהיה השגתו. וצריך שיהיה שפל ונבזה, ולא ילוץ משום אדם חלילה, ושיהיה הדיבור חשוב בעיניו. ואם אירע לו איזה דבורים יתירים, יכוין להעלותו עם הנשמות, כידוע מחכמת מרן הריב"ש טוב...

וכאשר יהיה חומרו זך, ורוחו נקי ממדות רעות גאוה והשתררות וכעס וקנאה ושנאה, אזי ישרה עליו שכינתו יתברך, ויתגלה בו נשמתו להטעימו בעוה"ז מעין עוה"ב, ותאיר בו אור וחיות אלהות עד שגוף החומרי נעשה שכלי, ויהיה לו לב מלא אור אלהי ושמחה ויאבה ישראל כבבת עין.

זהר חי' ח"א דף ז.

בעת זמן היחוד, אסור לעמוד בנשיאות לקבל על עצמו שפע ואור השכינה, אלא צריך להפשיט עצמו בעת ההוא מכל וכל שלא יבקש שום דבר, 'בטל רצונך' (אבות ב ד) ותפשוט עצמך בהתפשטות הגשמיות ובהפשט מכל רצון, 'מפני רצוני' שהוא השכינה שיהיה ביחוד וגם דודה, ואז אח"כ בעת שתפשוט ידך לקבל 'יתבטל רצון אחרים' שרוצין לינק משפע הנשפע אליך 'מפני רצונך' והשפע יהיה נשפע אליך.

וזהו (דברים כד יב) 'בחוף תעמוד' ואז 'האיש אשר אתה נושה בו יוציא אליך את העבוט החוצה', כטעם שכינה בגלות 'ונתתי משכני בתוכם' (ויקרא כו יא), 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (שמות כה ח), כי השכינה מתגרשת מן היחוד להשפיע לבניה למטה רב טוב.

אוצר החיים' דברים דף קנא :

יחוד שמות הוי"ה אדני

שמעתי מאמנו"ר זלה"ה בשם מרן הבעש"ט זלה"ה, שיחוד הוי"ה אדני"י לא יוכל לפטור עצמו שום בר ישראל מלייחד, והוא אפילו פחות שבפחותי ערך שהוא רק מכונה בשם ישראל, ויש לו נקודת דת יהודית, חיוב עליו לייחד שמות אלו בשלוב יאהדונה"י, והוא אפילו שהולך בשוק, יעלה על מחשבתו בכל עת ובכל שעה יחוד הקדוש הזה הנ"ל שהוא דייקא סוד 'שוייתי ה' לנגדי תמיד' (תהלים טז ח).

בן ביתי' תהלים קמא, ח.

מתקשרים ומתייחדים זה עם זה, ואח"כ מתקשרים ומתייחדים יחוד אמיתי באלהות, ותכלל נשמתך עמהם בכל בחינה ובחינה מהנ"ל בגודל הכנעה ובביטול, עד אין ממש, בלב אמת ובהתקשרות באהבת ישראל, אפילו הפחיתים יהיה בעיניך יותר במעלה רבה הרבה ממך, ובשלום ואהבה ובאחדות ישראל תיעול תליסר אבא, ומתייחדים כל העולמות כאחד, ונעשה שמחה ותענוג גדול אין שיעור.

מעשה אורג' עוקצין ג יב

הכנה הראויה כדי שיהא ראוי לייחד

והכל תלוי בחסידות ובמעשים טובים, וכפי גודל החסידות כן תגדיל השגתו והתדבקות שלו, וצריך בעת היחוד. כוונה עצומה, שינפה לבו מכל מחשבה בדביקות אור אלקי עצום, ולא יטעה בהם ובכל שעה הם מועילין, אמנם אחר חצות היא השעה היותר מיוחדת ונבחרת ליחודים, כי אז מתגלה עת רצון דמזלא קדישא ורישא ומצחא, ואז עיקר שעת היחוד.

ונבאר בו תנאים הצריכים אל היחוד. לשמור עצמו הרבה מכל דבר עבירה קלות, ומכל שכן חמורות, כל דברי הפוסקים בדקדוק גדול. ושושש לדביקות אור עליון ויחוד ענוה ושפלת רוח, על ידי שמחה גדולה באלהיו ובתורה ומצות, יהיה בעיניו כעפרא בעלמא אין ממש, וכל אדם יהיה טוב וחשוב ממנו בעיניו.

ובאמת אי אפשר להסביר זה, איך צדיק וקדוש שהשיג כמה מדריגות ורה"ק אמיתי יהיה שפל ונבזה בטל ומבוטל כעפרא בעלמא, אבל הוא מדרגה על ידי קדושה כמו מדריגות רה"ק, שאי אפשר להסביר היאך צופין הצדיקים מסוף עולם ועד סופו, והאיך רואין מראות עליונות, כן א"א להסביר ענין ענוה אמיתות, והשם לא יעזוב את חסידיו לעולם.

ויתרחק מן הגאוה והכעס עד תכלית וקצבה, ויסבול בלב שמח רעות חבירו, כי זה נרגש לצדיק על ידי הקפדה קטנה, מכל שכן כעס נסתלק ממנו האור והחיות, ובקושי להחזירם, כי יסתלקו ממנו כל נשמות הצדיקים אשר רוצים להתדבק בו, ויהיה טורח גדול מאד להחזירם, והוא נרגש הרבה. ויחוס על נפשו לסבול הכל בלב שמח מלא אור וחיות ושמחת תורה ומצות, ואפילו אם יכעוס לדבר הראוי ולדבר מצוה לשעה, יסתלק ממנו החיות אלהות והרי היא כמת.

כל אחד יכול לייחד

ידוע מה שאמר משיח למרן האלקי הבעש"ט (אגרת הנדפס סוף בן פורת יוסף), כשיתפשט חכמתך בעולם, שכל [ה]עולם ידעו לייחד יחודים כמותך בכל דבר ההוה שבעולם, ואז יתבטלו הקליפות והרע. ובאמת, אם לא היו מתפשטין ערב רב כלי חמס על ישראל ההולכין בחכמות זרות, מואסין בחכמה האמיתות ובתורה הנעלמה, ומבזין לעוסקי בה לשמה, ומדבקין נפשם באל עולם בכל נשימה ונשימה. (ו) בכל רגע ומייחדין ביחודים בכל ההוה בעולם, ומכלין הקוצים מן הכרם ומבטלין גזירות רעות, והשכינה שורה עליהם ורוח הקודש דבוק בנפשם, כפי שקבלו מרבים מתלמידי מרן הבעש"ט. אבל כלי חמס קיים בראש, מטעין עולם בהבל וריק ודרכים זרים וחכמות זרות אפקורסת וחסידות של שטות בהקפר וכליון.

ולכן בניי חוסו על נפשם, ועסקו בתורה ותפלה ובדברי הוזהר ובדברי מרן, טעמו וראו מתיקות מתוקים מדבש ונפת צוף, ותלמדו כפי אשר הורתי אתכם, כפי שקבלתי מרבותי הקדושים שהלכו בדרך פשוט בלתי חכמות זרות, ויהיה ביניכם אהבה ושלום, ענוה ושפלת הרוח על כולם, ובוזה תיזכו למדריגות אמת.

אוצר החיים' דברים דף צח.

יעשה תשובה והכנה קודם היחודים

ירגיל עצמו ביחודים והדביקות אהבה, כי זה כל אדם, ובפרט בעת התפלה. ויש שעל ידי קדושתו, יתחיל להשיג להמשיך עליו רוח הקודש ממש 'ותנח עליו הרוח' (במדבר יא כו), אלא שאין לה שלימות להתיישב קול הנבואה ורוח הקודש בשפתיו ובלשונו, ואינו מדבר עדיין ברוח הקודש, רק מרגיש בעצמו בעת היחוד והדביקות שיזדעזע גופו, וירתת בכל אבריו והנעת שפתיו, ואין בפיו כח המדבר, ויעשה תשובה והכנה עד שתבוא עליו הרוח, וידבר רזין פלאין ושירות ותשבחות בשיר נעים ודביקות נפלא. ואם זכה האדם אל איזה התעוררות מצד נשמתו המדברת עמו, ואין בו כח להוציא הדיבור מן הכח אל הפועל, לקיים (ש"ב כג ב) 'רוח ה' דבר בי'. קודם שיעשה היחודים ייחד בשלשה שמות...

זהר חי' ח"א דף ז :

כל דבור ודבור ומוצא שפתיך תכוין לייחד, כי בכל אות ואות שאתה מוציא מפיו, יש בהם עולמות ונשמות ואלהותו יתברך, ועולים

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

שמור את יום השבת לקדשו (ה יב)

שבת, יגב הרב בשלחנו של רבי אִיזיק, שְהִיָּה שְרוֹי בשמחה על מציאת הדג באפן פלאי, והאָרִיךְ על חשיבות אכילת דגים בשבת, ואמר: "זֶה לֹא מִכְבָּר בָּאָה אֵלַי נֶשְׁמָה שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה בְּדָג וְהִיָּתָה זְקוּקָה לְתִקּוּן, וּבְקִשָּׁה מִמֶּנִּי לְתִקּוּןָהּ עַל־יְדֵי אֲכִילָהּ בְּשַׁבָּת. אוֹלָם כְּשֶׁהִבִּיאוּ לִפְנֵי אֶת הַדָּג בְּשַׁבָּת, רִאִיתִי כִּי הַדָּג הִבְאִישׁ וְיָרְאִיתִי לֹאֲכֹלוּ מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. מָה עֲשִׂיתִי? טְבַלְתִּי פֶּסֶת חֹלָה בְּצִיר הַדָּגִים וְאֲבָלְתִּיהָ, וּבִלְבָלָה הִתְגַּלְתָּה אֵלַי הַנְּשִׁמָּה וְהוֹדַתָּה לִי עַל שֶׁתִּקְנַתִּי אוֹתָהּ וְהִעֲלִיתִיהָ לְמִקּוּמָהּ".

גְדוֹל, כְּשֶׁהוּא מְסַפֵּר שֶׁעַל אִם הִדְרָךְ פִּגְשׁוּ נִכְרִי אֶחָד וְהוּא הִפְצִיר בּוֹ לְקַנּוֹת אֶת הַדָּג. "תִּתְחַלְהָ", סִפֵּר הַבֵּן, "לֹא הִטִּיתִי אֶזְנוֹ לְבִקְשָׁתוֹ, שֶׁכֵּן שְׁעָרַתִּי בְּנַפְשִׁי שְׁמוֹ-הַסֵּתֶם כְּבָר הִכִּינוּ אֶת כָּל הַמַּאֲקָלִים לְכַבּוֹד הַשַּׁבָּת, וּבְפִרְט שֶׁהִזְמִין קֶצֶר וְהַשַּׁבָּת מִמְשַׁמְשֵׁת לְבּוֹא, אוֹלָם הִנְכָרִי לֹא הִרְפָּה מִמֶּנִּי וְהִצִּיעַ לִי לְקַנּוֹת אֶת הַדָּג בְּחִצֵּי מַחִיר, וְגַם אִזְ סָרְבַתִּי. לְבִסּוֹף הִצִּיעַ לּוֹ אֶת הַדָּג בְּפִרוּטוֹת מַעֲטוֹת, עַד שֶׁלֹּא עָלָה בְּיָדִי לְעַמֵּד בְּפִנֵּי הַפְּצֻרוֹתַי וּרְכַשְׁתִּי מִמֶּנּוּ אֶת הַדָּג". הַתְּפַעַל הַ"קוֹל אֶרְגָּה" מְרַאֲתוֹ הַזֶּכֶּה שֶׁל רַבִּי אִיזִיקוֹל, וְשֶׁלַח אֵלָיו חֲצִי דָג לְכַבּוֹד שַׁבָּת. בְּלִיל

עִם שַׁבָּת רַבִּינוּ הַקְדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק אִיזִיק מְקוּמָנָא בַּעַל הַ"יִּכְל הַבְּרָכָה" בְּעִיר בְּרֶגְסֵז, בָּהּ הָיוּ מְצוּיִים דָּגִים לְרֵב, אוֹלָם בְּאוֹתָהּ עַת הָיָה מַחְסוֹר בְּדָגִים. בְּיוֹם שֶׁשִּׁי בְּבִקְרָה, שֶׁלַח לְשֶׂאֶל אֶת בַּעַל הַ"קוֹל אֶרְגָּה" שֶׁהִתְגוֹרַר בְּעִיר, אִם בָּנוּ רַבִּי נִפְתָּלִי, שֶׁהִשְׁתַּקֵּעַ בּוֹיִשְׁנָא לְאַחַר נְשׂוֹאָיו, כְּבָר הִגִּיעַ אֵלָיו לְשַׁבָּת. הַשְׁתוּמֵם הִרְבַּ לְשַׁמֵּעַ הַשְּׂאֵלָה, שֶׁכֵּן בָּנוּ לֹא הוֹדִיעַ לוֹ עַל פְּנִיָּתוֹ לְשַׁבּוֹת אֲצִלוֹ, בְּפִרְט שֶׁהִזְמִים יְמֵי הַחֲרָף הַקְּצָרִים, וְעָנָה בְּשִׁלְיָהּ. לְאַחַר כְּשֶׁעָנָה שׁוֹב שֶׁלַח הִרְבִּי לְשֶׂאֶל וְשׁוֹב נִעְנָה בְּשִׁלְיָהּ, אֲךְ לְקִרְאָת הַשַּׁבָּת הִגִּיעַ בָּנוּ בְּהַפְתָּעָה וּבְגִידוֹ דָג

רבינו הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפינטשוב ב"ר בנימין זאב יעקב זיע"א י"ז אב תקפ"ד

תולדותיו

רבינו נולד בשנת תקכ"ו לאביו הרה"ק רבי בנימין זאב יעקב זצ"ל אבד"ק זארנאוויצע וואלבראם בן הרה"ק רבי משה זצ"ל אבד"ק בענדין בן הרה"ק רבי אהרן רוקח זצ"ל (חותנו של בעל הנועם אלימלך זצ"ל, ואחיו של הרה"ק רבי אלעזר אמסטראדאם זצ"ל) בן הרה"ק רבי שמואל שמעלקי מרגליות זצ"ל אבד"ק עלקיש, מגזע היחס נו"נ למשפחת מרגליות המפורסמת אחת מגי המשפחות אשר העיד מרן הבעש"ט זצ"ל על טוהר יחוסו. רבינו נתייתם בילדותו מאביו שנפטר בצעירותו, אחרי שאביו שמע כרוז מן השמים שאביו רבי משה עתיד להסתלק מהעולם, אמר שהעולם עוד צריך לאבי ובן יכבד אב ויבוא במקום אביו, ואחרי זמן קצר נחלה ונפטר מהעולם, אז עבר רבינו ונתגדל בבית אחיו הרה"ק רבי יוסף המגיד מזימינגראד זצ"ל עד שאחיו נסע לא"י והשתקע בעיר הקודש צפת בארץ הקודש.

בצל גדולי החסידות

רבינו הסתופף מתחילה אצל רבו המובהק הרה"ק רבי יחיאל מיכל המגיד מזלאטשוב זצ"ל, תלמידו של מרן אור שבעת הימים מרן הבעש"ט זי"ע, מסופר שדרכו של המגיד מזלאטשוב היה ללמוד זהר אחר חצות הלילה ומקודם הלך לבדוק עם כולם ישינים, פעם אחת עשה רבינו עצמו כאילו הוא ישן ושמע איך המגיד קודם שמתחיל ללמוד אמר לעצמו: מעכל איך בא לך ללמוד זהר וכי ראוי אתה לך, ובכה ולמד, ובאמצע הלימוד הפסיק עוד פעם ואמר לעצמו: אם באמת היית יודע שאין אתה ראוי ללמוד זהר ג"כ טוב, ושוב בכה והמשיך ללמוד, ואמר רבינו שמאז לא היה יכול להיות בחדר אחד בעת שרבו למד זוה"ק. וכן היה תלמידו של הרה"ק רבי לוי יצחק מבראדיטשוב זצ"ל, וכלשון חותנו רבינו המהרי"א מקאמרנא בהקדמתו לחומש היכל הברכה: ומורי חמי היה אצלו [בבית הקדושת לוי] בשנת תקנ"ד, והיה אצלו קרוב לשנה ולמד אצלו תורה יראה ואהבה עד שנעשה כאש שורף להבת שלהבת.

וכן היה תלמידו של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זצ"ל ונסע ביחד עם רעו וידידו הרה"ק השרף רבי אורי מסטרעליסק זצ"ל, ומסופר כשרבינו היה בקארלין לא גילה מי הוא ומהיכן הוא אפילו לרבו, פעם אחת בערב חג השבועות הגיע אחד שהכיר את רבינו ושאל לרבינו עם הוא אחיו של הרה"ק רבי יוסף מזימינגראד, והשיב לו הן, מיד הלך להודיע להרה"ק מקארלין שרבינו הוא יחסן גדול, מאז התחיל הרה"ק מקארלין לקרבו מאוד, אחרי חג השבועות הודיע רבינו לרעו וידידו הרה"ק מסטרעליסק כי בדעתו לעזוב את קארלין אחרי שנתגלה שאני מיוחס אין לי מה לחפש כאן, וכשבא ליפרד מרבו אמר לו רבו מה חסר אצלנו, אמר לו רבינו: אני צריך לרבי שיקרע ממני קרעים, וכל זמן שלא הכירו אותי היה לי מה לחפש כאן ועכשיו שמכירים אותי הלך ואחפשי לי רבי אחר.

וכן היה תלמידו של ש"ב הרה"ק רבי אלימלך

מליז'ענסק זצ"ל ואחיו הרה"ק רבי זושא מאנפולי זצ"ל. וכן נסע להסתופף בצל הרה"ק רבי זאב מזיטאמיר זצ"ל, והיה חברותא בגפ"ת ביחד עם הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל. ובסוף ימיו נתדבק ברבינו הרה"ק רבי יעקב יצחק מלובלין זצ"ל והיה מגדולי תלמידיו שהפיצו תורתו ברחבי פולין.

ומסופר שהרה"ק רבי דוד מלעלוב זצ"ל הביא את הרה"ק רבי חיים דוד זאקטער מפיעטרכוב זצ"ל לעשותו לבעל תשובה לפני רבו מלובלין, אמר לו: אני איני יכול לעשות לו כלום לך אל תלמידי רבי אברהם מרדכי מפינטשוב, ונשתהה הרה"ק רבי חיים דוד אצל רבינו שתי שנים רצופות עד שנעשה לאדם גדול. מכל אלה ועוד הרבה מרועי החסידות קיבל רבינו הרבה תורות והדרכות ישרות, ובפרט עובדות והנהגות, וכפי שכותב נכדו רבינו המהרא"צ מקאמרנא זי"ע בהקדמתו לספרו אור עינים: משם אביו המהרי"א מקאמרנא זי"ע שמורינו הרב אברהם מרדכי זלה"ה מפינטשוב היה משמש שלש מאות צדיקים בעלי רוח הקודש, ושמע וראה מהם כל אלו מעשיות שהבאתי בפירושו זקן ביתי על פרקי אבות.

בפי ישרים תתוונם

רבינו הרה"ק רבי אלכסנדר סענדר מקאמרנא זי"ע בעת שנשתדך עם רבינו אמר שכל אחד ואחד שנתן לרבינו שלום ידע שמו ושם אמו אע"פ שלא הכירו. רבינו הרה"ק רבי צבי הירש מזיטטשוב זצ"ל אמר על רבינו הנני אומר בתורת עדות והשמים והארץ ג"כ יעידו שר' אברהם מרדכי היה לו בכח להחיות מתים. הרה"ק בעל המאור ושמש זצ"ל סיפר שפעם אחת שהיו החבראי קדישא ביחד עם הרבי מלובלין אצל רבינו מפינטשוב ורבינו היה השי"ץ וכשהזכיר את השם יצא מפיו לפיד אש וכיון את הכוונה שכיון הכהן הגדול ביה"כ בשעת עבודה. הרה"ק היהודי הקדוש מפשיסחא זצ"ל שאל פעם אחת מרבינו הלילקע ציבעך ואמר שהוא מריח בו ריח הקטורת, וגם היה שולח כל שנה אחד מתלמידיו לרבינו לשמחת תורה שיראה ויגיד לו הכוונת שמכוין רבינו בעת ההקפות. הרה"ק מאפטא זצ"ל אחר שעזב את הרבנות אפטא ועבר לגור בעיר מעזיבוז ביקש מרבינו שיבוא למלאות מקומו, אמר לו מתאימים אתם להיות רבי אפילו בדורו של ר' אלימלך, והשיבו רבינו דעו לכם שאבותי הקדושים מרעישין עולמות שלא אהיה רבי. הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זצ"ל לפני הסתלקותו אמר לתלמידיו שתראו לפעול שרבינו יבוא להשתכן כאן ויהיה ממלא מקומו ורבינו כני"ל לא רצה בשום אופן לקבל על עצמו רבנות ומנהיגות כל שהוא.

קשרי שידוכין

החווה מלובלין שידך לרבינו את רבינו איש האלקים המהרי"א מקאמרנא זי"ע, באמרו אליו: איך זע אז דער חתן וועט פארשאנין די גאנצע וועלט. שמחת התנאים נחוגה ברוב פאר והדר בבית החווה מלובלין, כששני תלמידי החווה נשתדכו ביניהם והחווה היה השדכן, וגדולי

תלמידי החווה המאור ושמש והאור לשמים ור' מרדכי מקוריץ ועוד היו הערבים. שמחת החתונה נחוגה בחודש שבט תקפ"ב בעיר מגורי הכלה בפינטשוב, ורבינו המהרי"א נשאר לשבת וליצוק מים מחותנו הגדול, וכמו שכותב רבינו המהרי"א במגילת סתרים: שרבינו היה מורי ורבי בחסידות ויראה, וקנה ממנו הרבה תורות ומעשיות, והעיד על זה רבינו המהרי"א שכל סיפוריו הם אמת כמו ה' אלקים אמת. רבינו המהרי"א העיד על בית מדרשו של רבינו שהיו יכולין למשמש הקדושה בידים.

רוח הקודש

פעם אחת בעת שהיה עריכת השלחן אצל רבינו בסעודת ראש חודש, והביא מוכר היין יין על השלחן, וכשלקח רבינו היין צעק אליו: מאין לך יין זה, אז נזכר שלקח אותו ממקום שעמד סתם יינם. וכן מסופר שפעם אחת הביאה לו אשה עוף שחוטא וצוה רבינו לקרוא להאשה שתגיד לו מהיכן לקחה העוף, כי העוף אומר לו שלא נשחטה כראוי, אמרה לו האשה שהביאה מהשוחט של העיר, הלך רבינו לשאול להשוחט, ואמר לו שהאשה הזאת לא היתה מעולם אצלו, כשראתה האשה שכלתה אליה הרעה הודאתה שרצתה להכשילו בנבילות ח"ו. גם היה לו חסיד אחד שלא היה לו פרנסה והיה עני גדול, הבטיח לו רבינו שיקשרוהו לעולם הניגון ויהיה חזן, וזוהי יהיה לו פרנסה וכן היה. פעם אחת באמצע התפילה רץ רבינו לעבר החלון, לאחר התפילה שאלוהו על זה אמר שבאותו הזמן נפל הגרויסער לייב [הרה"ק ר' ליבער הגדול מברדטשוב זצ"ל] מהגעלה בדרכו לקראקא והלך להצילו, ולאחר מכן סיפר הגרויסער לייב שבעת שנפל הרגיש איך שרבינו מחזיק אותו שלא יפול ויוזק.

תלמידיו

הרה"ק בעל המאור ושמש זצ"ל, הרה"ק רבי דוד מלעלוב זצ"ל, הרה"ק רבי מאיר מאפטא זצ"ל בעל האור לשמים, הרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זצ"ל, הרה"ק רבי ירחמיאל בן היהודי הקדוש מפרשיסחא זצ"ל גם רבינו הכתירו והסמיכו לנהל עדת פרישיסחא אחר הסתלקות אביו, הרה"ק רבי יצחק מוורקא זצ"ל היה שתי שנים רצופות אצלו וישן על ספסל בבית מדרשו כל אותו הזמן. וכני"ל גם חתנו רבינו המהרי"א מקאמרנא זי"ע הסתופף אצלו והסמיכו לנהל עדה בישראל.

הסתלקותו

כמה שנים לפני הסתלקותו כשהלך רבינו לטייל עם בנו הר' יוסף דוד, הגיע למקום אחד, ואמר לבנו עם הייתי בונה בית במקום הזה היה נחשב כאילו בניתי בארץ ישראל, ולאחר פטירתו שהמקום הזה נתקדשה לבית החיים החדש של פינטשוב והטמינו את רבינו במקום הנ"ל, אז הבינו את דברי רבינו, רבינו נסתלק בשנת הח"ן לחייו טו"ב באב שנת תקפ"ד.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.